

Қазақстан республикасы білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

БЕКІТЕМІН

Ғылыми кеңес төрағасы,

ҚарМТУ ректоры

_____ **Ғазалиев А.М.**

«___» _____ **2015 ж.**

**МАГИСТРАНТҚА АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

АЕ 5304 Әлемдік экономика пәні
(коды және атауы)

ММТАЕ 3 Микро-макрэкономикалық талдау және әлемдік экономика
модулі
(модуль коды және атауы)

6M051000 Мемлекеттік және жергілікті басқару" мамандығы

Инженерлік экономика және менеджмент факультеті

Кәсіпорын менеджменті кафедрасы

Алғы сөз

Магистрантқа арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus)
әзірлеген: э.ғ.к. Дәрібеков Серік Сағатбекұлы

«Кәсіпорын менеджменті» кафедрасының отырысында талқыланған

«___»_____2015 ж. № _____ хаттама.

Кафедра меңгерушісі _____ Хишаева Ж.Т. «___»_____2015 ж.

(қолы)

Инженерлік экономика және менеджмент факультетінің оқу-әдістемелік
кеңесі мақұлдаған

«___»_____2015 ж. № _____ хаттама

Төраға _____ Нурмагамбетова Н.А. «___»_____2015 ж.

(қолы)

Оқытушы туралы мәлімет және қатынас ақпараты

А.Ж.Ә. Дәрібеков Серік Сағатбекұлы

Ғылыми дәрежесі, лауазымы, қызметі э.ғ.к., доцент

«Кәсіпорын менеджменті» кафедрасы ҚарМТУ-дың 4 корпусында орналасқан (Бейбітшілік бульвары, 56), 224 аудитория, байланыс телефоны 56-75-94 қосымша 2036.

Пәннің еңбек көлемділігі

Семестр	Кредиттер саны	ECTS	Сабақ түрі					МӨЖ сағаттарының саны	Жалпы сағат саны	Бақылау түрі
			Қатынас сабақтарының саны			МОӨЖ сағаттарының саны	Барлық сағат саны			
			дәріс	практикалық сабақтар	зертханалық сабақтар					
2	3	9	30	15	-	45	90	45	135	Емтихан

Пән сипаттамасы

Әлемдік экономика – ұлттық өндірістік-экономикалық құрылымдырдың арасындағы және ұлттық өндірістік шеңберлермен шектелген негізде әртарапы байланыстарды әлемдік деңгейде дамыту процесі. Ол халықаралық еңбек бөлісінің, халықаралық сауданың көлемінің өсуінде, елдер арасындағы өндірістік және қаржылық ресурстардың интенсификациялауы, технологиялық айырбаспен халықаралық ынтымақтыстықты анықтаумен білінеді.

Пәннің мақсаты

«Әлемдік экономика» курсының мақсаты студенттерге әлемдік шаруашылықтың қалыптасуы мен мәні, оның негізгі даму үрдістері, әлем елдерінің экономикалық даму динамикасы мен типологиясы туралы теориялық білімдерді беру болып табылады.

Пән міндеттері

- әлемдік экономиканың әрекет ету ұстанымдары, қазіргі кездегі мәселелері және даму бағыттарды қарастыру;
- әлемдік шаруашылықтың қазіргі кездегі елдік және институционалдық құрылымын шығару;
- жекелеген елдердің экономикалық даму деңгейі мен бәсекеге қабілеттілігін сипаттайтын көрсеткіштерді түсіне анықтау;
- әлемнің негізгі ресурстарының көлемі мен құрылымы білу, олардың елдер арасындағы бөлінуі туралы мәліметтерді иелену;
- трансұлттық корпорациялардың, елдердің интеграциялық бірлестіктері мен халықаралық экономикалық ұйымдарының қазіргі әлемдік шаруашылықта орны мен ролін түсіну.

Пререквизиттер

«Экономикалық теорияның негіздері», «Макроэкономика», «Халықаралық экономика».

Постреквизиты

Халықаралық сауда », «Халықаралық бизнес», «Халықаралық валюталық және қаржылық нарықтары».

Пәннің тақырыптық жоспары

№	Тақырып атауы	Дәріс	Семинар	СОӨЖ	СӨЖ
1	Әлемдік экономика: ерекшелігі, қалыптасуы және даму кезеңдері	2	1	3	3
2	Әлемдік экономика дамуының қазіргі бағыттары	2	1	3	3
3	Әлем елдерінің типологиясы	2	1	3	3
4	Әлемдік шаруашылық пен әлем елдерінің негізгі топтарының даму динамикасы	2	1	3	3
5	Әлемдік шаруашылықтың табиғи ресурстары: қазіргі заманғы экономикадағы рөлі мен елдердің қамтамасыз етілу деңгейі	2	1	3	3
6	Әлемдік шаруашылықтың еңбек ресурстары: саны, құрылымы және елдердің қамтамасыз етілу деңгейі	2	1	3	3
7	Әлемнің қаржы ресурстары мен әлемдік капитал нарықтары	2	1	3	3
8	Әлемдік экономиканың кәсіпкерлік және ғылыми ресурстары	2	1	3	3
9	Әлемдік шаруашылықтағы ұлттық экономика	2	1	3	3
10	Әлемдік экономикадағы дамыған елдер	2	1	3	3
11	Әлемдік экономикадағы дамушы және постсоциалистік елдер	2	1	3	3

12	Әлемдік шаруашылық жүйедегі трансұлттық корпорациялар (ТҰК)	2	1	3	3
13	Әлемнің интеграциялық бірлестіктері	2	1	3	3
14	Халықаралық экономикалық ұйымдар	2	1	3	3
15	Әлемдік шаруашылықтағы жаһандық мәселелер	2	1	3	3
	Барлығы:	30	15	45	45

Практикалық (семинарлық) сабақтар тізімі

Әлемдік экономика: ерекшеліктері, қалыптасуы және даму кезеңдері

Әлемдік экономика дамуының қазіргі бағыттары

Әлем елдерінің типологиясы

Әлемдік шаруашылық пен әлем елдерінің негізгі топтарының даму динамикасы

Әлемдік шаруашылықтың табиғи ресурстары: қазіргі заманғы экономикадағы рөлі және елдердің қамтамасыз етілу деңгейі

Әлемдік шаруашылықтың еңбек ресурстары: саны, құрылымы және елдердің қамтамасыз етілу деңгейі

Әлемнің қаржы ресурстары мен капиталдың әлемдік нарықтары

Әлемдік экономиканың кәсіпкерлік және ғылыми ресурстары

Әлемдік шаруашылықтағы ұлттық экономика

Әлемдік экономикадағы дамыған елдер

Әлемдік экономикадағы дамушы және постсоциалистік елдер

Әлемдік шаруашылық жүйедегі трансұлттық корпорациялар (ТҰК)

Әлемнің интеграциялық бірлестіктері

Халықаралық экономикалық ұйымдар

Әлемдік шаруашылықтағы жаһандық мәселелер

МӨЖ-ге арналған бақылау тапсырмаларының тақырыптары

1. Халқаралық еңбек бөлінісі – дүниежүзілік шаруашылықтың материалды негізі
2. Өндірісті халқараландыру мен кооперативтендіру: мәні, формасы, даму бағыты.
3. Қазақстанның орны мен ролі интернационалдық шаруашылық өмірінде
4. Дүниежүзілік шаруашылықтың жаңа тенденциялары мен халқаралық еңбек бөлінісінде
5. Дүниежүзілік шаруашылықтың жаңа тенденциялары мен халқаралық еңбек бөлінісінде

6. Мемлекеттің экономикалық дамуының деңгейі және оның дүниежүзілік шаруашылықта қатысуы
7. Халқаралық экономикалық интеграция
8. Дүниежүзілік шаруашылықта Қазақстанның орны
9. Экологиялық дағдарыс басты проблема
10. Халқаралық экономикалық аспектілері азық-түлік проблемасында
11. БҰҰ және ауқымды халқаралық бірлестік
12. Дүниежүзілік шаруашылықтың адам ресурстары
13. Дүниежүзілік экономикада урбандалу процесі
14. Экономикалық дамудың негізі ретіндегі ғылыми техникалық потенциал
15. 20-21ғ.ғ аясында дүниежүзілік шаруашылық дамуыны ғылыми техникалық прогресстің сипаты және ерекшеліктері
16. 20-21ғ аясындағы қазіргі өнеркәсіптің салық құрылымы және оның даму динамикасы
17. Жанармай энергетикалық комплексі (ЖЭК)оның құрылымы мен даму динамикасы
18. Дүниежүзілік экономикадағы қазіргі машина жасау
19. Агроөнеркәсіптік комплекс: әрбір елдер тобында оның даму ерекшеліктері мен тенденциялары
20. Көлік комплексі: перспективаға дамуының негізгі бағыттары
21. Еңбек ресурстарының халқаралық миграциясы
22. Миграцияның негізгі тартылыс орталығы мен масштабы
23. Қазақстан Республикасында жұмыс күшінің миграция проблемалары
24. Халқаралық инвестициялық бірлестіктер
25. Постсоветтік кеңістіктегі интеграциялық процесстер
26. Бүкіл әлемдік банк топтары
27. Бірыңғай өркениетпен сотығысу өркениетінің теориясы
28. Минералды жанармай мен шикізат ресурсы
29. Орманды, сулы және жер ресурсы
30. Дүниежүзілік шаруашылық халқаралық корпорацияда

Магистранттарға білімін бағалау критерийлері

Пән бойынша емтихан бағасы межелік бақылаулар бойынша максимум көрсеткіштер (60%-ға дейін) мен қортынды аттестаттаудың (емтихан) (40%-ға дейін) сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100%-ға дейінгі мәнді құрайды.

Пән бойынша берілген тапсырмаларды орындау мен тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырма мақсаты мен мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындау ұзақтығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
1	2	3	4	5	6	7
Практикалық сабақтар	Теориялық білімдер мен практикалық	Дәріс конспекттері, негізгі және	15 апта	Ағым дағы	1-15 апта	15

ды орындау (Есептер шығару)	машықтануды бекіту	қосымша әдебиеттер				
СӨЖ тапсырмаларын орындау	Теориялық білімдер мен практикалық машықтануды бекіту	Дәріс конспектілері, негізгі және қосымша әдебиеттер	15 апта	Ағым дағы	1-15 апта	15
СОӨЖ тапсырмаларын орындау	Теориялық білімдер мен практикалық машықтануды бекіту	Дәріс конспектілері, негізгі және қосымша әдебиеттер	15 апта	Ағым дағы	1-15 апта	15
Межелік бақылау (тест– 2 блок)	Теориялық білімді кеңейту	Дәріс конспектілері, негізгі және қосымша әдебиеттер	2 қатынас сағаттары	Межелік	7 және 14 апта	15
Емтихан	Пән материалының игерілуін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі	2 қатынас сағаттары	Қоры тынды	Сессия кезінде	40

Саясат және процедуралар

«Әлемдік экономика» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді ұстануды сұраймын:

- 1 Сабаққа кешікпеу.
- 2 Сабақтан дәлелді себепсіз қалмау, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсіндірме хат ұсынуды.
- 3 Сабақтың барлық түрлеріне қатысу студент міндеттерінің қатарына жатады.
- 4 Оқу процесінің күнтізбелік кестесіне сәйкес барлық бақылау түрін тапсыру.
- 5 Қатыспаған практикалық және зертханалық сабақтарды оқытушы көрсеткен уақытта өтеу.

Негізгі әдебиет тізімі

- Мировая экономика / Под ред. А.С. Булатова. - 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Экономист, 2007.
- Басовский Л.Е. Мировая экономика: Курс лекций. – М.: ИНФРА-М, 2010
- Кудров В.М. Мировая экономика. – М.: Юстицинформ, 2009
- Ломакин В.К. Мировая экономика: учебник - 4-е изд., перераб. и доп. - М.: ЮНИТИ-Дана, 2012
- Мировая экономика: Курс лекций / под ред. И. П. Николаева. - 4-е изд., перераб. и доп. - М.: ЮНИТИ, 2007, 2012.
- Сахариев, С.С.. Әлем экономикасы: оқулық/ С.С. Сахариев, А. С. Сахариева.

- Астана: Дәнекер. - 2-ші бөлім. - 2005

Абдулпаттаев С. Халықаралық қатынастар және Қазақстанның сыртқы саясаты: научное издание/ С. Абдулпаттаев. - Алматы: Қарасай, 2006.

Әлемдік экономика: оқулық/ А. К. Утаров [и др.]; Қ.А.Яссауи атын. Халықаралық қазақ-түрік ун-ті, Түркістан Гуманитарлық ғылымдар және бизнес ин-ты. - Түркістан; [Шымкент]: Нұрлы Бейне, 2006.

Доғалова Г.Н. Халықаралық экономика: Оқу құралы/ - Алматы: Экономика, 2000. 88-бет

Халықаралық экономикалық қатынастар: Оқу құралы/ Жалпы редакциясын басқарған Р.Е. Елемесов. – Алматы: Қазақ университеті, 2002. – 389б.

Мамыров Н.Қ., Мадиярова Д.М., Қалдыбаева А.Е. Халықаралық экономикалық қатынастар:/Оқу құралы/: - Алматы: Экономика, 1998 – 177б.

Қосымша әдебиет тізімі

Суэтин А.А. Мировая экономика. Международные экономические отношения. Глобалистика. Учебник. – М.: Конрус, 2008

Сутырин С., Погорлецкий А., Ломакин Н. Мировая экономика и международные экономические отношения. М.: Эксмо, 2010

Бородулина Л.П., Кудряшова И.А., Юрга В.А. Международные экономические организации: учеб. Пособие. – 2-е издание, М.: Магистр, 2011

Международные экономические отношения: Учебник/ под ред. Н.Н. Ливенцова. – 2-е изд., М.: ТК Велби, Изд-во «Прспект», 2005

Богомолов О.Т. Мировая экономика в век глобализации: учебник. - М.: Экономика, 2007

Мировая экономика. Экономика зарубежных стран. Учебник. / Под ред. В.П. Колесова и М.Н. Осьмовой. – М.: МАКС Пресс, 2011

Елемесов Р.Е. Курс лекций по экономике Соединенных Штатов Америки. – Алматы: Қазақ университеті, 2006.

Хасбулатов Р.И. Мировая экономика. – М.: Гардарики. – 2006, часть 1,2

Портер М. Международная конкуренция. – М.: ИД Вильямс. – 2005

Экономика зарубежных стран. Учебное пособие. // Под ред. Елемесова Р.Е.- Алматы: Қазақ Университеті, 2008.